

Rapport inzake
financieel verslag 2021 van
Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie
(GDO)

Verstegen accountants en adviseurs
Dordrecht, 25 oktober 2022
Dit rapport heeft 14 pagina's
Ref.: DV/XS/419950.21/AvS

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Accountantsrapport	
2. Bestuursverslag	3
3. Jaarrekening	
3.1 Balans per 31 december 2021	5
3.2 Staat van baten en lasten over 2021	6
3.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
3.4 Toelichting op de balans	8
3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten	10
4. Overige gegevens	
4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	11

2. Bestuursverslag

Algemene informatie

De Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (verkorte naam GDO: vereniging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling) is opgericht 27 februari 2008 in Dordrecht. Statutaire standplaats is Dordrecht.

Samenstelling bestuur (31-12-2021):

- Voorzitter: Jacqueline van Dongen
- Penningmeester: Paul Duijsings (ALV, 18 november 2021)
- Bestuursleden: Olle Mennema, Arjanne Lagendijk en Harmtine de Lange

Het bestuur vergaderde in 2021 5 keer.

De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden.

De algemene ledenvergadering is in 2021 eenmaal digitaal bijeengewees. Op 18 november heeft de ALV de jaarrekening 2020 en de bestuursmutaties goedgekeurd. Tevens zijn de begroting 2022 en de contributies 2022 vastgesteld.

Personele bezetting:

GDO huurt ZZP'ers in die als moderatoren de organisatorische spil vormen richting leden en externe organisaties. Een professioneel administratiekantoor (Verstegen Accountants te Dordrecht) fungeert als administratief backbone. De middelen worden 100% door het administratiekantoor beheerd in termen van control.

Programmamanager Duurzame samenleving: René Munsters

Programmamanager Duurzaam onderwijs: Arjan Klopstra (per 1-7-2021)

Communicatie/bureau: Conny Taheij

Bestuurlijk moderator: Henk Nijhof

De doelstelling

De doelstelling van de vereniging is het bevorderen van duurzame ontwikkeling op het gebied van natuur en milieu en het werken aan een duurzame samenleving door aansturing, ontwikkeling en verbetering van lokale organisaties voor van natuur- en milieueducatie (NME). Alsmede het bevorderen van samenwerking tussen de NME-organisaties en partners als ministeries, provincies, waterschappen en bedrijven, het ontwikkelen van een landelijk dekkend netwerk van NME-organisaties en het verlenen van ondersteuning van NME-organisaties om hun ontwikkeling te bevorderen. Voor GDO is het essentieel dat verbinding wordt gezocht met burgers om voor hen een stevige rol in de ontwikkeling van lokale duurzaamheid mogelijk te maken.

Financiële informatie

Het aantal leden is het afgelopen jaar toegenomen met 3. Er is ook in 2021 sprake van een lichte groei in de contributie-inkomsten (6%, € 3.100) door de contributie met een inflatiecorrectie te verhogen, een stevig debiteurenbeheer en de ledengroei.

In 2021 hebben we een nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor vier jaar met RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) afgesloten en leveren we een bijdrage aan het Rijksprogramma Duurzaam Door. Er was een dispuut ontstaan over de vraag of er wel of niet BTW opgenomen dient te worden in de financiële bijdrage die RVO aan GDO levert. De Belastingdienst was om een uitkomst gevraagd en had in het boekjaar nog geen uitsluitsel gegeven. De RVO heeft op 28 september 2022 besloten alsnog de financiële bijdrage te verhogen met 21% BTW, ad € 62.580. Dit bedrag is in de cijfers over 2021 voor 1/4 deel verwerkt.

De samenwerking met DuurzaamDoor (RVO) zorgt voor financiële stabiliteit. Dit contract loopt tot eind 2024. Aan de Stuurgroep van DuurzaamDoor heeft GDO een actieve bijdrage geleverd met Jacqueline van Dongen (bestuurslid van GDO en wethouder van Zwijndrecht) en Stefan Brandligt (wethouder van Delft). Arjan Klopstra heeft na de zomer de GDO-inbreng in het Verbreed Programma Team van DuurzaamDoor overgenomen van René Munsters.

De GDO2daagse, jaarlijkse bijeenkomst voor leidinggevenden, was dit jaar bij Duurzaamheids-centrum Assen. Thema was 'Maak jouw keuze: op weg naar de toekomst'. Er zijn mooie afspraken gemaakt om het komende jaar in te zetten op ondersteuning van de centra bij de verbreding van hun werkzaamheden naar inwoners (participatie; met gemeenten en andere partners bewoners inspireren tot een duurzame leefstijl). In het Jaarplan 2022 zijn deze werkzaamheden van het GDO-team beschreven, waarin verder opgenomen zijn onderwijsvernieuwing (concept duurzame school en visie primair onderwijs) en het uitvoeren van een marketingtraject om het netwerk van GDO meer zichtbaar te maken.

Afgelopen jaar hebben we met en voor de leden lesmateriaal ontwikkeld over moestuinieren (Praatplaten), over klimaatadaptatie (wateroverlasttafel) en voor de Buitenlesdag (botanisch krijten). De Praatplaten en Botanisch stoepkrijten zijn extern betaald door JLE resp. IVN. Het lesmateriaal bij de wateroverlasttafel is betaald door 22 leden. Zij hebben allen € 450 bijgedragen aan het door GDO opgezette Ontwikkelfonds, die als grootboekrekening in de boekhouding is opgenomen. Dit fonds hebben we ook ingezet om SME in te huren voor het schrijven van factsheets over de kansen van Rijksbeleid voor onze leden. Ook hieraan hebben 24 leden financieel deelgenomen via het Ontwikkelfonds. Rijk Zwaan heeft in 2021 GDO wederom ingeschakeld om onder de basisscholen en kinderopvang 3000 zaadpakketten voor de moestuin te verspreiden. Daarnaast faciliteren we Platform Stadslandbouw en is met een aantal partijen de Alliantie Schooltuinen gestart. De komende jaren zal deze alliantie een aantal grote projecten oppakken en uitvoeren.

De belangrijkste activiteiten zijn in een separaat jaarverslag opgenomen (www.vereninggdo.nl).

Dankzij al deze mooie activiteiten hebben we over 2021 een positief saldo van ruim € 5.500 behaald, zodat het eigen vermogen weer is toegenomen. De komende jaren willen we blijven werken aan een verdere versterking van het weerstandsvermogen, zodat de continuïteit van de organisatie gewaarborgd blijft.

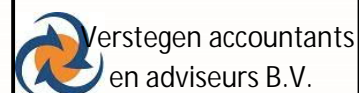
Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

3.1 Balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Vorderingen op handelsdebiteuren	2.830		9.287	
Overlopende activa	<u>28.944</u>		<u>7.025</u>	
		31.774		16.312
<i>Liquide middelen</i>		87.083		40.537
Totaal activazijde		<u>118.857</u>		<u>56.849</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen		22.683		17.160
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	28.833		12.782	
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	12.968		17	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>54.373</u>		<u>26.890</u>	
		96.174		39.689
Totaal passivazijde		<u>118.857</u>		<u>56.849</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Behorend bij verklaring

afgegeven d.d. **25-10-2022**

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

3.2 Staat van baten en lasten over 2021

	2021		2020	
	€	€	€	€
Baten				
Contributies		53.100		51.050
Subsidie RVO		90.145		70.248
Projectbijdragen		63.310		84.830
		<u>206.555</u>		<u>206.128</u>
Lasten				
Projectkosten	39.791		74.457	
Ondersteuning	149.502		96.241	
Publiciteit en communicatie	3.649		2.505	
Algemene kosten	8.090		6.105	
	<u>201.032</u>		<u>179.308</u>	
Totaal van som der kosten		<u>201.032</u>		<u>179.308</u>
Totaal van netto resultaat		<u>5.523</u>		<u>26.820</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

 Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

Behorend bij verklaring

afgegeven d.d. **25-10-2022**

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

3.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO) is feitelijk en statutair gevestigd op Postbus 375, 3300 AJ te Dordrecht en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 24431522.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Grondslagen

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

3.4 Toelichting op de balans

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
<i>Vorderingen op handelsdebiteuren</i>		
Debiteuren	3.055	18.190
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-225</u>	<u>-8.903</u>
	<u>2.830</u>	<u>9.287</u>
 <i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen bedragen	28.534	7.025
Vooruitbetaalde bedragen	<u>410</u>	<u>-</u>
	<u>28.944</u>	<u>7.025</u>

De nog te ontvangen bedragen bestaan met name uit de extra toegekende subsidie 'DuurzaamDoor', betreffende 21% BTW over de totale subsidie, waarvoor over 2021 1/4 deel (€ 15.645) te ontvangen is, naast een te ontvangen bedrag bij afrekening van die subsidie, ad € 7.450.

Liquide middelen

BNG Bank, rekening-courant	<u>87.083</u>	<u>40.537</u>
----------------------------	---------------	---------------

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vereniging.

Eigen vermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	<u>Overige reser- ve</u>
	€
Stand per 1 januari 2021	17.160
Uit resultaatverdeling	<u>5.523</u>
Stand per 31 december 2021	<u>22.683</u>

Opgave van de bestemming van de winst of de verwerking van het verlies

In de statuten van de vereniging is geen bepaling opgenomen omtrent de resultaatverdeling. Het resultaat ten bedrage van € 5.523 wordt toegevoegd aan de overige reserves.

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
<i>Schulden aan leveranciers en handelskredieten</i>		
Crediteuren	<u>28.833</u>	<u>12.782</u>
<i>Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Omzetbelasting	<u>12.968</u>	<u>17</u>
<p>De schuld aan omzetbelasting is ontstaan door de correctie op de in vooraf trek gebrachte BTW van de subsidiabele kosten 'DuurzaamDoor'.</p>		
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>		
Vooruitgefactureerde bedragen	31.415	11.150
Nog te betalen kosten ondersteuning	10.491	11.395
Nog te betalen projectkosten	<u>12.467</u>	<u>4.345</u>
	<u>54.373</u>	<u>26.890</u>

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Baten		
Subsidie RVO	90.145	70.248
Projectbijdragen	63.310	84.830
Contributies	<u>53.100</u>	<u>51.050</u>
	<u><u>206.555</u></u>	<u><u>206.128</u></u>
Projectkosten		
Projectkosten	<u><u>39.791</u></u>	<u><u>74.457</u></u>
Ondersteuning		
Inhuur moderatoren	141.345	92.840
Administratiekosten	4.251	2.695
Bestuurskosten	<u>3.906</u>	<u>706</u>
	<u><u>149.502</u></u>	<u><u>96.241</u></u>
Publiciteit en communicatie		
Nieuwsbrief	1.409	713
Kosten website	<u>2.240</u>	<u>1.792</u>
	<u><u>3.649</u></u>	<u><u>2.505</u></u>
Algemene kosten		
Accountants- en advieskosten	7.405	7.500
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	242	-1.697
Diversen	<u>443</u>	<u>302</u>
	<u><u>8.090</u></u>	<u><u>6.105</u></u>

Dordrecht, 25 oktober 2022

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

J.E.T.M. van Dongen
Voorzitter

P. Duijsings
Penningmeester

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

4. Overige gegevens

4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO) te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO) per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

Vereniging voor Lokale Natuur- en Milieucommunicatie (GDO)

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 25 oktober 2022

Verstegen accountants en adviseurs

was getekend,
D. Vermaas RA